

Lukka'dan Likya'ya

Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi

From Lukka to Lycia

The Land of Sarpedon and St. Nicholas

Editorler | Editors

Havva İşkan - Erkan Dünder

YARI KREDİ YAYINLARI

Lukka'dan Likya'ya

Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi

From Lukka to Lycia

The Land of Sarpedon and St. Nicholas

Editörler | Editors
Havva İşkan - Erkan Dünder

Lukka'dan Likya'ya

Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi

From Lukka to Lycia

The Land of Sarpedon and St. Nicholas

Anadolu Uygarlıkları Serisi'nin beşinci kitabıdır.
Bu seri Tüpraş - Yapı Kredi Yayınları işbirliği ile hazırlanmıştır.
This title is the fifth book of Anatolian Civilizations Series.
A co-publication of Tüpraş - Yapı Kredi Culture, Arts and Publishing.

Yapı Kredi Yayınları - 4681
ISBN 978-975-08-3710-4

Proje Koordinasyonu [Project Coordination](#)
Şennur Şentürk, Nihat Tekdemir

Editörler [Editors](#)
Havva İşkan, Erkan Dündar

Yayına Hazırlayan [Publicated By](#)
Nihat Tekdemir

Redaksiyon [Redaction](#)
Derya Önder, Merete Çakmak

Çeviriler [Translations](#)
Fatih Mehmet Şen

Grafik Tasarım [Graphic Design](#)
Nahide Dikel

Grafik Uygulama [Graphic Application](#)
Arzu Yaraş

Düzeltili [Proofreading](#)
Filiz Özkan

Baskı [Print](#)
Promat Basım Yayım San. ve Tic. A.Ş.
Orhangazi Mahallesi, 1673. Sokak, No: 34 Esenyurt / İstanbul
Sertifika No: 12039

1. baskı: İstanbul, Temmuz 2016
[1st Printing: Istanbul, July 2016](#)

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2016
Sertifika No [Certificate No](#) 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.
[All rights reserved.](#)
[No part of this publication may be reproduced without prior
written permission from the publisher.](#)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3
Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

LİKYA UYGARLIĞI'NIN KEŞİF ÖYKÜSÜ**THE STORY OF THE DISCOVERY OF LYCIAN CIVILISATION**

MARTIN ZIMMERMANN

Likya Uygarlığı'nın Keşfi
[The Discovery of Lycian Civilisation](#) • 4**MASAL VE GERÇEK = MİTOS VE TARİH****LEGEND AND REALITY = MYTHS AND HISTORY**

SOPHIA BÖNISCH-MEYER

Mitoslarda Likya ve Likyalılar
[Lycia and Lycians in Myths](#) • 12

RALF BECKS

Tarih Öncesinde Likya
[The Prehistory of Lycia](#) • 26

FRANK KOLB

Beylikler Dönemi'nde Likya (MÖ 550-360)
[Lycia During the Dynastic Period \(ca. 550-360 BC\)](#) • 36

CHRISTOF SCHULER

Hellenistik Dönem'de Likya ve Likya Birliği (MÖ 4. - 1. yüzyıl)
[Lycia and the Lycian League in the Hellenistic Period \(4th – 1st century BC\)](#) • 46

BÜLENT İPLİKÇİOĞLU

Bir Roma Eyaleti Olarak Likya
[Lycia as a Roman Province](#) • 60

KLAUS ZIMMERMANN

Osmanlı Fethine Kadar Doğu Roma ve Bizans Dönemi'nde Likya
[Lycia in the East Roman and Byzantine Period Up to the Ottoman Conquest](#) • 68**HALKLAR, YAZI, DİL****PEOPLES, SCRIPT, LANGUAGE**

MAX GANDER

Antik Yakındoğu Kaynaklarında Lukka, Likyalılar ve Trmmili
[Lukka, Lycians, Trmmili in Ancient Near Eastern Sources](#) • 80

DIETHER SCHÜRR

Likyalıların Komşuları: Solymler, Rodoslular, Milyashılar,
Kabalialılar ve Karialılar
[Neighbours of the Lycians: Solymoi, Rhodians, Milyai, Kabaleis and Carians](#) • 100

RECAİ TEKOĞLU

Likya Dili ve Yazısı
[Lycian Language and Script](#) • 110

NOVELLA VISMARA

Likya Sikkeleri
[Lycian Coins](#) • 122**KENTLER****CITIES**

HARTMUT BLUM

Likya'nın Tarihi Coğrafyası
[Historical Geography of Lycia](#) • 136

HAVVA İŞKAN

Likya Birliği ve Eyaleti Başkenti: Patara
[Capital of Lycian League and Province: Patara](#) • 142

FAHRİ İŞİK	Beylikler Dönemi'nin Likya Egemeni: Xanthos The City Ruling Lycia in the Dynastic Period: Xanthos • 166
SEMA ATİK-KORKMAZ	Ana Tanrıçanın Kutsal Alanı: Letoon Sanctuary of Mother Goddess: Letoon • 186
FAHRİ İŞİK	“Lukka Ülkesi”nin Güçlü Kenti: Tlos The Powerful City of the “Land of Lukka”: Tlos • 206
NEVZAT ÇEVİK	“Mür Soluyan Kent”: Myra “The City Breathing Myrrh”: Myra • 224
SEMA DOĞAN	Likya'da Bir Hac Merkezi: Myra Aziz Nikolaos Kilisesi A Pilgrimage Site in Lycia: The Church of St. Nicholas in Myra • 238
MARTIN SEYER	Kral Perikle'nin Şehri: Limyra The City of King Pericle: Limyra • 260
B. YELDA OLCAY UÇKAN GÖKÇEN KURTULUŞ ÖZTAŞKIN	Ateş ve Suyla Kutsanan Kent: Olympos Olympos: The City Sanctified with Water and Fire • 274
İSA KIZGUT	Hayırsever Opramoas'ın Kenti: Rhodiapolis The City of Opramoas the Benefactor: Rhodiapolis • 288
MURAT ARSLAN NİHAL TÜNER ÖNEN	Phaselis Phaselis • 300
İLKNUR ÖZGEN ELIZABETH BAUGHAN	Hacimusalar Höyük / Choma Erken Tunç Devri'nden Bizans Dönemi'ne Kuzey Likya'da Bölgesel Bir Merkez Hacimusalar Höyük / Choma A Regional Center in Northern Lycia, from the Early Bronze Age to the Byzantine Era • 318
WERNER TIETZ	Batı Likya: Pinara, Telmessos, Kadyanda Western Lycia: Pinara, Telmessos, Kadyanda • 336
MARTIN BACHMANN	Kuzey Likya: Oinoanda, Balboursa, Elmalı Northern Lycia: Oinoanda, Balboursa, Elmalı • 350
WERNER TIETZ	Orta Likya: Kyaneai, Phellos, Kekova Central Lycia: Kyaneai, Phellos, Kekova • 362

MEZARLAR - NEKROPOLLER TOMBS - NECROPOLEIS

OLIVER HÜLDEN	Likya Nekropoller ve Ölü Kültü The Lycian Necropolis and the Cult of the Dead • 376
S. GÖKHAN TIRYAKI	Milyas Boyalı Mezar Odaları: Kızılbel, Müğren ve Karaburun II The Painted Tomb Chambers of Milyas: Kızılbel, Müğren and Karaburun II • 388
JÜRGEN BORCHHARDT	Likya Beyleri ve Tapınak Mezarları Lycian Dynasts and Temple Tombs • 402
ZEYNEP KUBAN	Likya Kaya Mezarları Lycian Rock Tombs • 410
ELİF ÖZER	Likya Lahitleri Lycian Sarcophagi • 422

KÜLTÜR VE SANAT CULTURE AND ART

- FAHRİ İŞİK
Likya Uygarlığı'nın Anadolu-İon Özü Üzerine
–Beylikler Dönemi Ksanthos'u Özelinde–
[On the Anatolian-Ionian Essence of the Lycian Civilization](#)
–In the Case of Xanthos in the Dynastic Period– • 436
- H.-HELGE NIESWANDT
Pers İmparatorluğu Dönemi'nde Likya ve
Likya Sanatında Pers-Yakındoğu Unsurları
[Lycia in the Persian Empire and Persian-Near-Eastern](#)
[Elements in Lycian Art](#) • 460
- CHRISTINE BRUNS-ÖZGAN
Klasik Dönem Likya Yontuculuğu: Biçem ve Yorum
[Classical Period Lycian Sculpture: Style and Iconography](#) • 474
- SERAP ERKOÇ
Likya'nın Roma Çağı Plastiği
[Lycian Sculptural Art of Roman Time](#) • 492
- ERKAN DÜNDAR
Likya'da Seramik: Üretim ve Ticarete Genel Bir Bakış
[Ceramics in Lycia: An Overview on Production and Trade](#) • 504
- ENGİN AKYÜREK
Likya'da Bizans Dönemi Mimarlığı
[Byzantine Architecture in Lycia](#) • 520

İNANÇ VE DİN BELIEF AND RELIGION

- N. EDA AKYÜREK ŞAHİN
Likya'da Tanrılar ve Kültler
[Gods and Cults in Lycia](#) • 536
- MUSTAFA KOÇAK
Likya Apollonu ve Kehaneti
[The Lycian Apollo and Oracle](#) • 550
- KÜRŞAT DEMİRCİ
Myra (Demre) Piskoposu Pataralı Aziz Nikolaos
[St. Nicholas of Patara, the Bishop of Myra \(Demre\)](#) • 558

LİKYA'YA ÖZEL UNIQUE TO LYCIA

- KORAY KONUK
Elmalı Definesi
[The Elmalı Hoard](#) • 566
- FATİH ONUR
Patara Yol Anıtı
[‘The Monument of the Roads’ At Patara](#) • 570
- ŞEVKET AKTAŞ
Likya ve Milyas Bölgesi Ahşap (Tahıl) Ambarları
[Wooden Granaries in Lycia and Milyas Regions](#) • 578
- SÜLEYMAN BULUT
Likya'da Arıcılık
[Beekeeping in Lycia](#) • 584